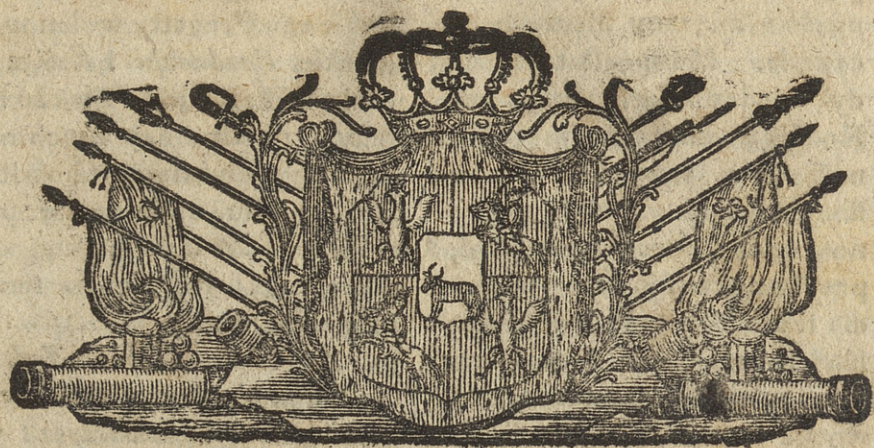

WIADOMOSCI WARSZAWSKIE
WE SRZODE DNIA 28. PAZDZIERNIKA ROKU 1767.

Z WŁOCH

Z Rzymu d. 26. Września.

Kardynał Jmć Antonelli Sekre-
tarz *Brevium* umarł tu w prze-
izły wtorek mając lat 70. Obda-
rzony był Kardynałką dostoy-
nością w R. 1759 od Klementa
XIII teraz panującego Papieża.
Przez śmierć jego siodmy już
Kapelusz Kardynałski waknie.

Z Florencyi d. 26. Września.

Xiążę Jmć W. Toskański z W.
Xiężną Jmcią Małżonką swoją rałący. Z Liworny piłzą, iż dnia
wyiachał dnia 19 tego miesiąca

do Villa d' Artimino o 10 mil z tad,
gdzie Pałac jest od Kozmy I.
W. Xiążęcia Toskańskiego wysta-
wiony na pięknym nader miey-
scu, i zwierzyniec wokregu swo-
im na 32 mil Włoskich rozle-
gły. Xiążę Jmć W. ehcąc za-
chęcić ludzi do sprawowania ro-
li, dnia 24 tego miesiąca wyrok
ogłosić kazał, do całej Toskanii
rozciągający się i 50 artykułów
ku pożytkowi Oraczów zawie-
zi tego miesiąca wielką tam bu-

raa była, która w okolicznych polach wielką szkodę i w samym mieście znaczny uszczerbek uczyniła. Mocą ostatniej ugody między Genuńczykami i Korsykańami uczynionej, Kommissarzowi w załodze Genuńskiej w Zamku *Ajaccio* zakazano z onej fortecy wychodzić, a przytym kazano aby morzem dla siebie żywność sprowadzali. Nad to zakazano Genuńczykom pomnażać amunicyą i żywność w tej fortecy, i nowe batterye lub okopy zakładać. Dowiadujemy się, iż Rzepita z nowu przedsięwzięła negocyacyą o pokoy, na fundamencie Projektu od Króla Jmci Francuskiego przed dwiema laty podanego. Mocą tego Projektu wolność i swoboda Korsykanów ma być uznana i wszystkie mieysca nadmorskie onym ustąpione. Korsykanie po zdobyciu wyspy *Capraja* trzy tam wystawili fortece, dla przeszkodzenia wszelkiego Genuńczykom przystępu.

Z H I S Z P A N I I

Z Cadix d. 18. Sierpnia.

Okręt wojenny Hiszpański *le Triomphant* nazwany, dziś zrana do tuteyszey odnogi zawinął, powracając z Afryki i z tamtąd

przywiózł Pana *Don Juan* Polka Królewskiego u Dworu Marokańskiego. Fregatty wojenne Angielskie *Guadeloupe* i *Eole* z Gibraltaru żeglujące tu także stanęły, na ostatniej z nich nawiaduje się Gubernator Gibraltaru do Londynu zmierzający, pierwszy zaś podług wszelkiego podobieństwa wróci się na morze śródziemne.

Z F R A N C Y I

Z Paryża d. 21. Września.

Margrabia *de Courtenvaux* powróciwszy z przedsięwziętej żeglugi na Fregacie *Aurore*, dla doświadczenia niektórych zegarów i instrumentów do ułatwienia wynalezienia długości na morzu służących, prezentowany był Królowi Jmci dnia 13 tego miesiąca razem z Panem *Pingre* Kanonikiem Regularnym a przel tym Bibliotekarzem, u S. Genowefy, i z Panem *Messier* Astronomem, których Król Jmci i Akademia mianowała aby z Margrabą *de Courtenvaux* i Panem *le Roi* Zegarów tych wynalazcą żeglowali. Opisali oni skutki żeglugi swojej Królowi i dokonaność mu machin wyżej wyrażonych przełożyli. Z Martiniki następujące odebraliśmy opisanie trzęsienia ziemi, które

t. m. dnia 24 Kwietnia przypadło
 o wpół do siódmej porannej.
 Zatrzęsienie ziemi, które czuć
 się dało od wschodu do zachodu,
 przez dwie minuty bez przer-
 wania trwało, a trochę przed
 nim słyszeć się dał nieiaki łokot
 podziemny, ale wszystko to bez
 szkody minęło. Na strócie *la*
Finis nazwaney około godzi-
 ny w pół do ósmej morze na
 trzy stopy opadło, a potem na
 trzy stopy wyżey niż zwyczaj-
 nie stoi podnosiło się, trzy razy
 się to przytrafiło w przedziagu
 go minut. Na innym miejscu
 gdzie kanał do morza bity jest,
 woda z prędkością niewypowie-
 dianą podnosiła się na 4 stopy
 z kłosem, a z tąż szybkością na
 trzy tylko stopy opadła. Zna-
 leziono na brzegu wiele rozma-
 itego rodzaju ryb, a wszystkie
 prawie już nie żywe. Generał
 i p. złożony wypły dnia 25 Ma-
 ia donieśli dozorcom parafii
 wszystkich, iż Król Jmć tanięty
 nieizczęśliwościami tamiecznych
 obywatelów, uwolnił ich od po-
 glównego Murzyńskiego na ca-
 ły rok 1768.

Z A N G L I I.

Z Londynu d. 18. Września.

Kompania Indyjska zapłaciła
 do publicznego skarbu 200 tysię-

cy F. S. raty sześć miesięczney
 przypadley w miesiącu Sierpniu
 przeszłym, summa cała, którą ta
 kompania płacić co rocznie obo-
 wiazała się mocą ustawy na o-
 statney parlamentowey Seſyi
 uczynionej, wynosi 400 tysięcy
 F. S. Dozorey tey kompanii
 stan iey w Indiach iako nayo-
 myślniejszy, opisuia; przeciwni-
 cy ich powiadaią, iż całe nie
 grantowny jest i niebezpieczny.
 Pan *Littleton* poleł nadzwyczaj-
 ny Królewski u Dworu Portu-
 galckiego, z obojętnością tam był
 przyięty, nie wielką tedy z ie-
 go negocyaeyi nadzieję mamy.
 Okopy pod Gibraltarem pomno-
 żone być mają z strony adu bat-
 teryą od 40 armat. Petry Kor-
 sykanin, którego *Signore Giac-
 mo* nazywają tu się nadyiaący,
 rozmaite okręty wojenne dla
 wpół ziomków swoich zakupu-
 ie. Takowych okrętów wiele
 tu i w *Bristol* znaleźć może, po-
 nieważ niektórzy armatorowie
 podczas ostatney wojny, okrę-
 ty od 60 armat mieli. Listy o-
 statnie z Afryki od Przełożone-
 go flotty Pana *Graves* odebrane
 zawierały tylko potwierdzenie
 dawniejszey nowiny o zaraźli-
 wych między żołnierzami zaga-
 szczonych chorobach, dla któ-

rych nasze w Krain *Senegal* za-
 logi bardzo zdrobniały. Też li-
 sty donoszą, iż Francuzi wize-
 lami i spotobami korzystać z tąd
 uśladując Zamek nad *Senegalką*
 rzeką stawiać zaczęli. Wyszeli
 zatylny rozkaz aby nie odwi-
 dcznie dwa wojenne okręty z
Chatham wysłane były dla zmo-
 cnienia Eskadry Pana *Graves*.
 Z *Gibraltaru* donoszą, iż rozbo-
 ynik jeden *Algierski*, oprócz in-
 nych zdobytych okrętów dwa
 też Angielskie do *Algieru* zapro-
 wadził, ale Dey *Algierski* pra-
 gnący nie naruszony zawłze z
 nami pokoy utrzymać nie od-
 włócznie Kapitana rozboynicze-
 go okrętu udusić i zabrane or-
 kręty Konsulowi Angielskiemu
 oddać kazał.

Z N I E M I E C

Z *Wiednia* d. 17. *Październi-*
ka. Arcy-Xiężniczka *Jeymć* Ma-
 ria *Jozefa* zaślubiona Królowi
Jnci oboyga *Sycylii*, nie podzie-
 wanie na ospę zachorowała.
 Dnia 10 tego miesiąca koło po-
 łudnia gdy nieco ustała gorącz-
 ka, Arcy-Xiężnika *Jeymć* wli-
 tkiemu opatrzona była Sakra-
 mentami. Dnia 14 Arcy-Xię-
 żniczka *Jeymć* bole i nudności
 wielkie cierpiała, polykanie ta-

kże bardzo zatrudnione było.
 Gorączka i inne choroby tey do-
 legliwości tak się przez ten dzień
 i następujący 15 wzmogły, iż na
 ostatek między 12 ośmą i siódmą
 godziną wieczorną tegoż dnia 15
 z tym się życiem rozstała. Arcy-
 Xiężniczka *Jeymć* piąta była z
Córek s.p. Cesarza *Jnci* Fran-
 ciszka I. i *Maryi* *Terezy* Cesa-
 rzowej Królowey *Jeymci*. Uro-
 dziła się była 19 *Marca* 1751. Za-
 ręczona była Królowi *Jnci* oboy-
 ga *Sycylii* *Ferdynandowi* dnia 8
Września, a zaślubiona być mu
 miała dnia 11 *Października*. Za-
 raz po śmierci Arcy-Xiężniczki,
 Cesarz *Jmć*, Cesarzowa Królo-
 wa *Jeymć*, także Arcy-Xiężnicz-
 ki *Maria*, *Anna* i *Amelia* z *Schon-*
brunn tu przyjechali gdzie zinnę
 przepędzić zamysłali. Arcy-
 Xiężniczka *Jeymć* Xiężna *Cie-*
szynka z Xiężciem *Malzonkiem*
 swoim także tu przyjechała. Cia-
 ło zesłane w Bogu Arcy-Xiężni-
 czki włożone do Trumny oło-
 wianej i wystawione było dnia
 wczorajszego w Kaplicy *Zamtu*
Schonbrunn z kąd dnia jutrzejsze-
 go wieczorem przeniesione bę-
 ddzie do Kościoła tutejszego
WW. XX. *Kapucynów* i tam
 w grobie domu *Austryackiego*
 złożone.

Num: 86.

S U P L E M E N T

DO WIADOMOSCI WARSZAWSKICH

WE SRZODE DNIA 28. PAZDZIERNIKA ROKU 1767.

Z WARSZAWY DNIA 28. PAZDZIERNIKA.

W przeszłą Niedzielę Król Jmć P. N. M. oddał Ordery S. Stanisława Jchmeiom: Hylzenowi Woiewodzie Mińskiemu, Xiędzu Snogorzewskiemu Arcy-Biskupowi Połockiemu, Kickiemu Marszałkowi Trybunału Małopolskiego, Walickiemu Kasztelanowi Sochaczewskiemu, Czapskiemu Podskarbiemu Ziem Pruskich, i Mirowi Staroście Wilkowskemu mianowanym dawniey tegoż Orderu Kawalerom.

Sądy Kurlandskie w przeszły poniedziałek zagaione odłożone są na Piątek.

W tych dniach Konfederacya generalna wydała Sancitum w zględem Kurrencyi Monet, i rezolucyą ad desideria Jchmć PP. Postron od Trybunału Poznańskiego, które się tu słowo w słowo kładną:

Actum w Warszawie Roku Tysiącznego Siedmsetnego Sześćdziesiątego Siódmego Miesiąca Osióbra Dwudziestego Czwartego Dnia.

My Stany Zgromadzone Generalney Konfederacyi Korony Polskiej i W. X. Lit: Deklaracyą względem kurrencyi Monet przez Nas Skonfederowane Stany wydaną podpisem Rąk J. O. Xiążęcia Jmci Marszałka Generalney Konfederacyi Koronney iako i J. W. Marszałka Generalney Konfederacyi W. X. Lit. stwierdzoną na Affektacyą i Rekwizycyą strony potrzebującey z Kancellaryi Nalzey Extraktem wydać rozkazaliśmy, którey tenor jest takowy. Aby trudności *in publico* znieobierwowania kurrencyi Monet niebyło mocą Konfederacyi Generalnych złą-

ezonych, mieć chcemy ażeby kurs Monet w Roku Tyśiącznym Siedmiętym Sześćdziesiątym Szóstym na Seymie ustanowiony miał wszędzie w Państwach Rzeczypospolitey powinna obierwaczą i Exekucyą, która to Deklaracya iak jest w Akta Nalzey Konfederackie wpisana tak słowo do słowa stronie potrzebujaćey jest wydana.

*Marcin Matuszewic Sędzia Ziemski Woiew: Brzeskiego Lit: Kom:
Gen: Wtwa Podlaskiego Gener: Konf: Koron: i Seymowey
Sekretarz u pp.*

Actum w Warszawie Roku Tyśiącznego Siedmiętego Sześćdziesiątego Siódmego Miesiąca Ochobera Dwudziestego Czwartego Dnia

My Stany Zgromadzone Generalney Konfederacyi Korony Polskiej Rezolucyą na Instrukcyą JJ. WW. Jchmć PP. Posłom od Trybunału Generalnego Poznańskiego Dana. Podpisanami Ręk J. O. Xiążęcia Jnci Marszałka Generalney Konfederacyi Koronney i J. W. Jnci P. Marszałka Konfederacyi Generalney W. X. Lit: stwierdzoną, na Affektacyą i Rekwizycyą Strony potrzebujaćey Extraktem z Kancellaryi Nalzey Konfederackiey wydać rozkazaliśmy, którey tenor jest takowy: Rezolucyą *ad desideria*, i na Instrukcyą JJ. WW. Jchmć PP. Posłom od Trybunału Generalnego Poznańskiego Prowincyi Wielkopolskiej *cum Recognitione* do Konfederacyi Generalney Koronney Delegowanym Dana. Konfederacya Generalna Koronna wdzięcznym sercem i z należytym poważaniem przyimuje Rekognicyą Władzy swojej od Trybunału Głównego Poznańskiego Prowincyi Wielkopolskiej przez Godnych Posłom JJ. WW. Jchmć PP. Michała *á. Candem* Trzebińskiego Starostę Błędowskiego Podkomorzego J. K. MCi z Chełmińskiego, Jozefa Adama Korytowskiego Skarbnika Prudeckiego z Pomorskiego Prześwietnych Woiewodztw Deputatów, tegoż Trybunału, Delegowanych oświadczoną. Przytym znamienite Wielkiego w Rzeczypospolitey Domu, Zasługi, i własne J. W. Jnci P. Antoniego Nalęcza Małachowskiego Starosty Ostrełęckiego, Marszałka Trybunałkiego Czyny i przymioty, powinna Cześć Konfideracyą, oraz J. W. Jnci X. Franciszka

Grochowski Kanonika Katedralnego i Depu-
tata Kapituły
Kulawskiej miejsce J. W. Jmci X. Prezydenta Zasiadającego,
takowymże z Godności Jmienia, i Osobistych Zalet powołając
względem, nie mniej Cały Trybunał Główny Prowincyi Wiel-
kopolskiej o wzajemney Braterskiej upewniając przyjaźni na
przyślane dawniey Listowne od tego Trybunału *desideria* i na
Instrukcyą teraz prezentowaną daie takową Rezolucyą. Jako
Konfederacya Generalna Koronna przez Uniwersał swój Dnia
szóstego Lipca wydany, i przez Deklaracyą swoją, Sądowe Ju-
ryzdykcyę w Administrowaniu Sprawiedliwości świętę nie za-
trzymane zostawiła, żeby jednak też Sądowe Subtelja na zem-
stę i uciążliwość Skonfederowanych Obywatelów zażywane być
nie mogły, Suspeny dla Konfederatów *Exceptis Causis Exemption-
um & Expulsionum* warowała, a przez te *Suspens* winnych gene-
ralnie Sprawach używanie, Trybunał Generalny Koronny Po-
znański mieni być w decydowaniu swoim trudność, i przez wie-
łość domawiających się Konfederatów o Suspeny zatamowanie
nie mał biegu sprawiedliwości alleguie. Tak też Konfederacya
Generalna Koronna między przezornym od iakowych zemst i
uciążliwości Konfederatów ubeśpieczeniem, a między potrze-
bą Sprawiedliwości biegiem uważny środek bierze. A nay-
przód pouieważ w czasie terażniejszy Konfederacya tak się
rozszerzyła, że Naród cały wszystkich trzech Prowincyi nie dzie-
ląc się na Sessye we wszystkich Rzeplty Stánach tak przez nay-
pierwsze Woiewodztw Ziem i Powiatów Związki, iako też przez
późniejszy Akcessye, a nádto przez Oświadczone dobroliwie
Nayjaśnieyszego Króla Jmci P. N. M. w Wielkich Słowach Jego
do Konfederacyi Ziednoczenie iedne Całey Rzeczypospolitey
Composuit Corpus zaczym aby przez tę Uniwersalność Skonfe-
derowaną, Generalne prawie *Suspens* w Sądowych Juryzdykcy-
ach dopraszanie się nie było, przy tym że pilność i punktualna
rowna dla wszystkich Sprawiedliwość w Trybunale General-
nym Poznańskim iest zachowana, takowa kładzie się Distynkcyą:
Jż JJ. WW. Marszałkowie Skonfederowanych Woiewodztw
Ziem i Powiatów, iako z Powinności Funkcyi swoich, przyto-

mina przy J. O. Xięźciu Jmci Marszałku Generalney Konfederacyi Rada, tudzież JJ. WW. Przysegli Generalacy Konfederacyi Konfiliarze. iako Juramentem na każde Marszałka Generalnego Zawołanie stawać *ad Locum Consiliorum* są obowiązani, a przez ten Przysegi Obowiązek Trybunałów i innych Sądów pilnować nie mogą tak *beneficio Suspensionis* w Sądach wszelkich według Uniwersału i Deklaracyi wyżej wyrażoney *gaudere* powinni. J dla tego Regestr JJ. WW. Marszałkow i Konfiliarzow Generalnych Przyseglanych *ex nunc* JJ. WW. Jchmć PP. Posłom Trybunałskim dla zupełniejszey wiadomości z Kancellaryi Generalney Konfederackiey wydany być powinien. Tymże JJ. WW. Marszałkom i Konfiliarzom Przyseglanym, wolno między sobą akceptować *Forum* w Trybunale i w innych Sądach, w Sprawach *Eidem Foro* należących, lub też kteremu kolwiek z nich brać *Suspensę* przez ninieyszą Rezolucyą pozwołoną. Oprocz tego J. O. Xiążę Jmć Marszałek Generalney Konfederacyi Koronney z przyczyn do wielkiey przezorności Jego należących, Listy otworzyłte *in Ordine* otrzymania w Trybunale i w innych wszelkich Sądach, *Suspensę*, iako Konfederacya Generalna Straż Czulość i moc wstrzymania Trybunałów sobie zostawiła dawać prosiącym Osobom wolen i mocn będzie. Co zaś *attinet* takowych straż Boże przypadków, gdyby który J. W. Marszałek skonfederowanych Woiewodztw i Ziem Koronnych lub J. W. Konfiliarz Generalny Konfederacki tak Dobrom, iako i Osobom Deputackim lub *sub Securitate* Sądow Trybunałskich iaką leżą uczynił, albo występpek popełnił: takowego Trybunał, i żaden Sąd nie ma mocy sądzić, lecz ma Remisję *non intrando ullo modo in negotium* do Sądow Generalney Konfederacyi uczynić *adhibita etiam* do poścignienia i zatrzymania *in flagranti delicto*, jeżeliby potrzeba wyciągała *Custodia militari*, a zadaniem znać o takowym Aręstancie do Konfederacyi Generalney: też Konfederacya Generalna sposob obmyśli sprowadzenia go do Sądu swego lub też zleci Trybunałowi takiey Sprawy Osądzienie. Innym zaś Konfederatom oprocz JJ. WW. Marszałkow Konfederackich i Konfiliarzow Generalnych Przyseglanych, i oprocz Listami otworzyłtmi J. O. Xięźcia Jmci Marszałka Generalnego zaszczyconych, aby w Sądach *pro qualitate causarum* przyzwolitych stawali i odpowiadali, a oraz na rygor Prawa przez postęпки swoje nie zasługowali *serio intimatur*. A iako Konfederacya Generalna Wielkiego Xięstwa Litewskiego z Konfederacyą Generalną Koronną jest złączone: tak do tychże rezolucyi od Generalney Konfederacyi Koronney JJ. WW. Jchmć Panom Posłom Trybunału Poznańskiego względem użyczenia *suspensę* JJ. WW. Marszałkom skonfederowanych Woiewodztw i Ziem Koronnych i JJ. WW. Konfiliarzom Generalnym przyseglanym danej, tudzież Listow otworzyłtych *in Ordine* otrzymania *Suspensę* według wielkiey przezorności J. W. Jmci P. Marszałka Konfederacyi W. X. Lit. prosiącym Osobom dawania Konfederacya Generalna W. X. Litewskiego *in Omnibus punctis* przyślepuie. Datum w Warszawie Roku Tysiąc Siedemset Sześciedziętego Siódmego Miesiąca Października Dwudziestego Czwartego Dnia. Karol Xiążę Radziwiłł Marszałek Konf. Generalney i Seymowy. Stanisław Brzostowski Marszałek Generalney Konf. W. X. Lit. Ktora to Rezolucyja iak się w Aktach Naszych Konfederackich znajduje tak słowo w słowo iest wydana.

Marcin Mat uszewic Sędzia Ziemski Woiewodztwa Brzeskiego Lit. Kommissarz Gen. Władztwa Podlaskiego Griney Konf. Koronney i Seymowej Sekretarz.
mpp.